IL-KOOPERAZZJONI ĠUDIZZJARJA F'MATERJI ĊIVILI

Il-moviment liberu tal-merkanzija, tas-servizzi, tal-kapital u tal-persuni qed jiżdied b'mod kostanti. F'materji ċivili minħabba l-implikazzjonijiet transfruntiera, l-Unjoni Ewropea qiegħda tiżviluppa kooperazzjoni ġudizzjarja li tibni rabtiet bejn sistemi ġuridiċi differenti. L-objettivi prinċipali tagħha huma ċ-ċertezza ġuridika u l-aċċess faċli u effettiv għall-ġustizzja, li jimplikaw l-identifikazzjoni tal-ġurisdizzjoni kompetenti u l-indikazzjoni ċara tal-liġi applikabbli, kif ukoll proċeduri ta' rikonoxximent u eżekuzzjoni li jkunu rapidi u effettivi.

IL-BAŻI ĠURIDIKA

L-Artikolu 81 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE); Il-Protokolli 21 u 22 annessi mat-Trattati.

L-OBJETTIVI

Fl-ispazju Ewropew ta' ġustizzja, l-individwi ma'għandhomx jiġu mxekkla jew skoraġġuti milli jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom. L-inkompatibbiltà u l-kumplessità tas-sistemi ġuridiċi jew amministrattivi fl-Istati Membri m'għandhomx ikunu ostakolu. Il-leġiżlazzjoni f'dan il-qasam sensittiv tkopri l-liġi ċivili klassika, li tinkludi firxa wiesgħa ta' oqsma li jvarjaw mil-liġi tal-familja sal-liġi dwar il-bejgħ. Tkopri wkoll il-leġiżlazzjoni proċedurali, li sa ftit ilu kienet prerogattiva esklużiva tal-Istati Membri. Il-qasam tar-regoli dwar id-dritt kuntrattwali privat fl-UE jaqa' taħt il-liġi ċivili tal-UE, iżda għandu rabta mill-qrib mal-moviment liberu tal-merkanzija u tas-servizzi u għaldaqstant huwa rregolat mid-dispożizzjonijiet tat-Trattat dwar is-suq uniku (2.1.7.).

Id-dritt internazzjonali privat għandu l-għan li jindirizza l-aspetti transfruntiera tal-kwistjonijiet kollha b'rabta mar-relazzjonijiet bejn persuni privati, bħal-liġi tal-familja, il-liġi tal-proprjetà u l-liġi tal-kuntratti. Il-miżuri marbuta mal-liġi tal-familja b'implikazzjonijiet transfruntiera jridu jiġu adottati mill-Kunsill b'mod unanimu (l-Artikolu 81(3) tat-TFUE, it-tieni subparagrafu). L-għodod ewlenin biex jiffaċilitaw l-aċċess għall-ġustizzja transfruntiera huma l-prinċipju tar-rikonoxximent reċiproku, ibbażat fuq il-fiduċja reċiproka bejn l-Istati Membri, u l-kooperazzjoni ġudizzjarja diretta bejn il-qrati nazzjonali.

L-azzjoni tal-UE fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili hija prinċipalment immirata biex tilħaq dawn l-objettivi:

— li tiżgura li jkun hemm grad għoli ta' ċertezza ġuridika għaċ-ċittadini fir-relazzjonijiet transfruntiera irregolati mid-dritt ċivili;

— li tiggarantixxi li ċ-ċittadini jkollhom aċċess faċli u effettiv għall-ġustizzja ċivili fis-soluzzjoni ta' tilwim transfruntier;

— li tissimplifika l-istrumenti ta' kooperazzjoni transfruntiera bejn il-qrati ċivili nazzjonali;

— li tappoġġja t-taħriġ tal-ġudikatura u l-persunal ġudizzjarju.

Kull att leġiżlattiv li jkun qed jitħejja jrid jintbagħat lill-parlamenti nazzjonali (l-Artikolu 12 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE)). Barra minn hekk, il-parlamenti nazzjonali għandhom id-dritt li joġġezzjonaw għal deċiżjonijiet li jikkonċernaw ċerti aspetti tal-liġi tal-familja b'implikazzjonijiet transfruntiera. Deċiżjonijiet bħal dawn jistgħu jittieħdu biss skont il-proċedura leġiżlattiva ordinarja jekk l-ebda parlament nazzjonali ma jopponihom (l-Artikolu 81(3) tat-TFUE, it-tielet subparagrafu).

IL-KISBIET

A. L-iżvilupp tal-liġi primarja fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili

Il-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili ma kinitx waħda mill-objettivi tal-Komunità Ewropea meta ġie adottat it-trattat fundatur. Madankollu, l-Artikolu 220 tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea kien jistipula li l-Istati Membri huma marbuta li jissemplifikaw "[il-]formalitajiet li jirregolaw ir-rikonoxximent reċiproku u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet tal-qrati jew tat-tribunali u d-deċiżjonijiet arbitrali". Il-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili, fil-kuntest intergovernattiv tal-"Ġustizzja u Affarijiet Interni", iddaħħlet uffiċjalment fl-isfera ta' azzjoni tal-UE permezz tat-Trattat ta' Maastricht (1.1.3.). It-Trattat ta' Amsterdam ġab il-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili fl-isfera Komunitarja, billi ttrasferiha mit-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea għat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, għalkemm m'għamilhiex soġġetta għall-metodu Komunitarju. It-Trattat ta' Nizza (1.1.4.) ippermetta li jiġu adottati miżuri relatati mal-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili – bl-esklużjoni tal-liġi tal-familja – bl-użu tal-proċedura leġiżlattiva ta' kodeċiżjoni.

Il-Kunsill Ewropew ta' Tampere (Ottubru 1999) qiegħed il-pedamenti biex jinħoloq l-Ispazju Ewropew ta' Ġustizzja. Wara li ġie rikonoxxut li ma kienx sar biżżejjed biex dan jiġi implimentat, tnieda pjan ta' azzjoni ġdid għas-snin 2005-2010 mill-Kunsill Ewropew ta' The Hague (Novembru 2004). Il-Programm ta' The Hague issottolinja l-ħtieġa li titkompla l-implimentazzjoni tar-rikonoxximent reċiproku u jiġi estiż għal oqsma ġodda bħall-proprjetà tal-familja, is-suċċessjonijiet u t-testmenti. Dan il-programm ġie segwit mill-Programm ta' Stokkolma, li jirrappreżenta pjan direzzjonali għal żviluppi futuri fl-ispazju ta' libertà, is-sigurtà u l-ġustizzja matul il-perjodu ta' ħames snin mill-2010 sal-2014.

Permezz tat-Trattat ta' Lisbona (1.1.5.), il-miżuri kollha fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili saru soġġetti għall-proċedura leġiżlattiva ordinarja. Madankollu, il-liġi tal-familja għadha soġġetta għal proċedura leġiżlattiva speċjali: il-Kunsill jaġixxi b'mod unanimu wara li jikkonsulta mal-Parlament.

Ta' min jinnota li d-Danimarka u l-Irlanda għandhom l-esklużjoni fakultattiva mit-Titolu V tat-Tielet Parti tat-TFUE (spazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja) skont il-Protokolli Nru 21 u 22 annessi mat-Trattati. L-Irlanda għandha esklużjoni fakultattiva flessibbli mil-

leġiżlazzjoni adottata f'dan l-ispazju, li tippermettilha li tagħżel jekk tipparteċipax jew le fil-leġiżlazzjoni u fl-inizjattivi leġiżlattivi skont kull każ partikolari (il-Protokoll Nru 21 anness mat-Trattati). Għall-kuntrarju, id-Danimarka għandha esklużjoni fakultattiva aktar riġida mill-ispazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja, li jfisser li hija ma tipparteċipa xejn f'din il-politika. Fin-negozjati tat-Trattat ta' Lisbona, id-Danimarka kisbet l-għażla li tikkonverti l-esklużjoni fakultattiva tagħha f'esklużjoni fakultattiva flessibbli fuq il-mudell tal-esklużjoni fakultattiva Irlandiża (il-Protokoll Nru 22). Fit-3 ta' Diċembru 2015, sar referendum biex jiġi approvat l-eżerċizzju ta' din l-għażla (4.2.1). Dan ġie rifjutat minn 53 % tal-votanti.

B. Il-leġiżlazzjoni ewlenija adottata

1. Determinazzjoni tal-qorti kompetenti; ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tas-sentenzi u tad-deċiżjonijiet f'każijiet ekstraġudizzjarji

L-istrument prinċipali f'dan il-qasam huwa r-Regolament (UE) Nru 1215/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2012 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni ta' sentenzi fi kwistjonijiet ċivili u kummerċjali (ir-"Regolament Brussell I"). Dan ir-regolament għandu l-għan li jarmonizza r-regoli dwar il-kunflitt ta' ġurisdizzjoni fl-Istati Membri u jissimplifika u jħaffef ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet f'materji ċivili u kummerċjali. Ir-Regolament Brussell I huwa ssupplimentat bir-Regolament (KE) Nru 2201/2003 tal-Kunsill tas-27 ta' Novembru 2003 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonoxximent u l-infurzar ta' sentenzi fi kwistjonijiet matrimonjali u kwistjonijiet ta' responsabbiltà tal-ġenituri (ir-"Regolament Brussell IIa"). Il-mobbiltà qed tiżdied u dan ifisser li qed jiżviluppaw rabtiet familjari fost individwi ta' nazzjonalitajiet differenti. Koppji binazzjonali jeħtieġ li jkunu jafu x'isem jieħdu uliedhom u persuni divorzjati jeħtieġ li jkunu jistgħu jibdew mill-ġdid f'pajjiż ieħor mingħajr ma' jaqtgħu l-kuntatt minn ma' wliedhom. Fir-rigward ta' minuri li jinħatfu minn wieħed mill-ġenituri tagħhom, il-Konvenzjoni ta' The Hague dwar l-Aspetti Ċivili tal-Ħtif Internazzjonali ta' Minuri[1], li minn Ottubru 2018, għandha 99 stat kontraenti inklużi l-Istati Membri kollha, hija bbażata fuq objettiv sempliċi ħafna: ir-ritorn immedjat tal-minuri maħtuf. B'mod parallel, reċentement ir-Regolament Brussell IIa ġie riformulat u ilu fis-seħħ minn Ġunju 2019[2]. Wieħed mill-objettivi ewlenin tar-reviżjoni tiegħu huwa li jittejbu r-regoli tal-liġi li jipproteġu lit-tfal f'każijiet ta' tilwim transfruntier dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri, bħal dawk relatati mal-kustodja, id-drittijiet ta' aċċess u l-ħtif ta' minuri.

Sabiex jiġi ffaċilitat l-irkupru internazzjonali tal-obbligi ta' manteniment, f'Diċembru 2008, il-Kunsill adotta r-Regolament (KE) Nru 4/2009. Dan ir-Regolament għaqqad fi strument wieħed regoli uniformi dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni, kif ukoll il-kooperazzjoni bejn awtoritajiet nazzjonali. Bl-iskop li jtejjeb l-effiċjenza u l-effikaċja tal-proċedimenti ta' insolvenza transfruntiera, ir-Regolament (UE) 2015/848 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar proċedimenti ta' insolvenza jistabbilixxi regoli dwar il-ġurisdizzjoni, ir-rikonoxximent u l-liġi applikabbli f'dan il-qasam. Sabiex jitneħħa l-exequatur għal

[1]Il-Konvenzjoni tal-25 ta' Ottubru 1980 dwar l-Aspetti Ċivili tal-Ħtif Internazzjonali ta' Minuri.
[2]Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2019/1111 tal-25 ta' Ġunju 2019 dwar il-ġurisdizzjoni, ir-rikonoxximent u l-infurzar ta' deċiżjonijiet fi kwistjonijiet matrimonjali u kwistjonijiet ta' responsabbiltà tal-ġenituri, u dwar sekwestru internazzjonali ta' minuri (riformulazzjoni), ĠU L 178/1 (2019).

deċiżjonijiet relatati ma' talbiet mhux kontestati, il-Parlament u l-Kunsill adottaw ir-Regolament (KE) Nru 805/2004 li joħloq Ordni Ewropew ta' Infurzar għal talbiet mhux kontestati. Ir-Regolament (UE) Nru 650/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-infurzar ta' deċiżjonijiet u l-aċċettazzjoni u l-infurzar ta' strumenti awtentiċi fil-qasam tas-suċċessjonijiet u dwar il-ħolqien ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni jfittex li jelimina l-ostakoli li jiltaqgħu magħhom iċ-ċittadini fl-infurzar tad-drittijiet tagħhom fil-kuntest tas-suċċessjonijiet internazzjonali.

Minħabba l-konsegwenzi ġuridiċi differenti li jirriżultaw mill-karatteristiċi distinti taż-żwieġ u tas-sħubijiet reġistrati, il-Kummissjoni, fl-2011, ippreżentat żewġ proposti separati għal regolamenti li jistabbilixxu s-sistemi tal-beni ta' koppji internazzjonali – wieħed għall-koppji miżżewġin u l-ieħor għas-sħubijiet reġistrati – dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli u r-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet fi kwistjonijiet relatati mas-sistemi li jirregolaw il-beni tal-miżżewġin.

2. L-armonizzazzjoni tar-regoli dwar il-kunflitt tal-liġijiet

Ġew adottati għadd ta' strumenti fil-livell tal-UE biex jindirizzaw il-kwistjonijiet l-aktar kruċjali b'rabta mad-dritt internazzjonali privat (jiġifieri r-Regolamenti ta' Brussell u ta' Ruma). Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill adottaw ir-Regolament (KE) Nru 593/2008 tas-17 ta' Ġunju 2008 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet kuntrattwali (ir-"Regolament Ruma I"). L-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru 864/2007 tal-11 ta' Lulju 2007 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet mhux kuntrattwali (ir-"Regolament Ruma II") ippermettiet il-ħolqien ta' ġabra uniformi ta' regoli dwar il-kunflitt tal-liġijiet għall-obbligi mhux kuntrattwali f'materji ċivili u kummerċjali. Għaldaqstant, l-intenzjoni tiegħu hija li jittejbu ċ-ċertezza ġuridika u l-prevedibbiltà tal-eżitu tal-litigazzjoni. Ir-regoli dwar il-kunflitt tal-liġijiet b'rabta mal-obbligi ta' manteniment huma stabbiliti fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment. Fil-qasam tal-liġi applikabbli għad-divorzju u għas-separazzjoni legali, f'Diċembru 2010, il-Kunsill adotta r-Regolament (UE) Nru 1259/2010, li jistabbilixxi qafas ġuridiku ċar u komprensiv għad-divorzju u s-separazzjoni legali. F'dak li jikkonċerna s-suċċessjonijiet internazzjonali, ir-Regolament (UE) Nru 650/2012 jiddetermina, fost affarijiet oħra, il-liġi applikabbli.

3. Il-faċilitazzjoni tal-aċċess għall-ġustizzja

Sabiex jittejjeb l-aċċess għall-ġustizzja f'tilwim transfruntier, il-Kunsill adotta d-Direttiva 2003/8/KE, li tistabbilixxi regoli komuni minimi konnessi ma' għajnuna legali għal tilwimiet bħal dawn. L-iskop tad-Direttiva huwa li jiġi garantit livell "adegwat" ta' għajnuna legali fit-tilwim transfruntier għal persuni li ma jkollhomx biżżejjed riżorsi. Sabiex l-aċċess għall-ġustizzja jsir aktar faċli u effikaċi għaċ-ċittadini u n-negozji Ewropej, l-Unjoni Ewropea introduċiet regoli ta' proċedura komuni bil-ħsieb li tissimplifika u tħaffef il-litigazzjoni transfruntiera li tikkonċerna talbiet żgħar, kif ukoll l-irkupru transfruntier ta' talbiet għal flus mhux ikkontestati fit-territorju kollu tal-Unjoni Ewropea. Dawn jinsabu fir-Regolamenti (KE)Nru 861/2007 li jistabbilixxi Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar, u (KE) Nru 1896/2006 li joħloq proċedura tal-ordni

ta' ħlas Ewropea. Dawn il-proċeduri huma fakultattivi u addizzjonali għall-proċeduri previsti mil-liġi nazzjonali. Id-Direttiva 2008/52/KE tistabbilixxi regoli komuni dwar ċerti aspetti ta' medjazzjoni f'materji ċivili u kummerċjali sabiex iżżid iċ-ċertezza ġuridika u għaldaqstant tinkoraġġixxi l-użu ta' dan il-metodu ta' soluzzjoni tat-tilwim.

4. L-istrumenti ta' kooperazzjoni transfruntiera bejn il-qrati ċivili nazzjonali

L-Artikolu 81(2)(a) u (c) tat-TFUE jagħti wkoll lill-Parlament u lill-Kunsill il-kompitu li jadottaw miżuri bl-għan li jiżguraw ir-rikonoxximent reċiproku u l-infurzar ta' deċiżjonijiet u l-kompatibbiltà tar-regoli nazzjonali dwar il-kunflitt tal-liġijiet u tal-ġurisdizzjoni. Ir-Regolament (KE) Nru 1393/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Novembru 2007 (li bħalissa qed jiġi rivedut) għandu l-għan li jissimplifika u jħaffef it-trażmissjoni ta' dokumenti ġudizzjarji u extraġudizzjarji bejn l-Istati Membri u li għaldaqstant iżid l-effiċjenza u l-ħeffa tal-proċeduri ġudizzjarji. Sabiex jissimplifika u jħaffef il-kooperazzjoni bejn il-qrati fid-diversi Stati Membri fil-kumpilazzjoni ta' xhieda f'materji ċivili jew kummerċjali, il-Kunsill adotta r-Regolament (KE) Nru 1206/2001. Il-Parlament bħalissa qed jistenna l-pożizzjoni tal-Kunsill dwar iż-żewġ proposti tal-Kummissjoni COM(2018)0378 u COM(2018)0379[3]. Sabiex tittejjeb, tiġi ssimplifikata u titħaffef il-kooperazzjoni ġudizzjarja bejn l-Istati Membri u biex jiġi promoss l-aċċess għall-ġustizzja għaċ-ċittadini involuti f'tilwim transfruntier, ġie stabbilit Netwerk Ġudizzjarju Ewropew fil-materji ċivili u kummerċjali permezz tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2001/470/KE, tat-28 ta' Mejju 2001[4]. In-netwerk jikkonsisti f'punti ta' kuntatt magħżula mill-Istati Membri, awtoritajiet ċentrali previsti f'ċerti strumenti tal-UE, maġistrati ta' kollegament u kwalunkwe awtorità oħra li jkollha responsabilitajiet fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja bejn atturi statali (qrati u awtoritajiet ċentrali). Id-Deċiżjoni 2001/470/KE ġiet emendata bid-Deċiżjoni 568/2009/KE tat-18 ta' Ġunju 2009 bl-għan li ttejjeb u ssaħħaħ ir-rwol tan-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew (NĠE) f'materji ċivili u kummerċjali. Innovazzjoni importanti introdotta permezz tad-deċiżjoni l-ġdida, hija l-ftuħ tan-netwerk għall-assoċjazzjonijiet professjonali li jirrappreżentaw operaturi fil-qasam ġuridiku, partikolarment il-ġuristi, l-avukati, il-konsulenti legali, in-nutara u l-marixxalli.

L-iżvilupp tal-użu tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-kommunikazzjoni fl-amministrazzjoni tal-ġustizzja jikkostitwixxi għodda oħra għas-simplifikazzjoni tal-kooperazzjoni ġudizzjarja fil-materji ċivili. Dan il-proġett tnieda f'Ġunju 2007 u wassal għal Strateġija Ewropea tal-Ġustizzja Elettronika. L-għodod tal-Ġustizzja Elettronika jkopru: il-portal Ewropew Ġustizzja-e huwa maħsub biex jiffaċilita l-aċċess għall-ġustizzja għaċ-ċittadini u l-impriżi fl-Ewropa; l-interkonnessjoni tar-rekords kriminali fil-livell Ewropew; użu aħjar tal-vidjokonferenzi waqt il-proċedimenti ġudizzjarji; għodod innovattivi tat-traduzzjoni bħat-traduzzjoni awtomatizzata; formoli dinamiċi online; u bażi tad-data Ewropew ta' tradutturi u interpreti legali. It-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Ġustizzja tal-UE, li l-Kummissjoni tippubblika kull sena, hija għodda ta' informazzjoni

[3]Ir-riżoluzzjonijiet leġiżlattivi tal-Parlament Ewropew tat-13 ta' Frar 2019 dwar il-proposta għal regolament li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1206/2001 tat-28 ta' Mejju 2001 dwar kooperazzjoni bejn il-qrati tal-Istati Membri fil-kumpilazzjoni ta' xhieda f'materji ċivili jew kummerċjali u r-riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-13 ta' Frar 2019 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1393/2007 tal-Kunsill dwar in-notifika fl-Istati Membri ta' dokumenti ġudizzjarji u extra-ġudizzjarji fi kwistjonijiet ċivili jew kummerċjali (notifika ta' dokumenti).
[4]Deċiżjoni Nru 568/2009/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2009 li temenda d-Deċiżjoni tal-Kunsill 2001/470/KE li tistabbilixxi Netwerk Ġudizzjarju Ewropew fil-materji ċivili u kummerċjali.

bl-għan li tgħin lill-UE u lill-Istati Membri jiksbu ġustizzja aktar effettiva billi tipprovdi data oġġettiva, affidabbli u komparabbli dwar il-kwalità, l-indipendenza u l-effiċjenza tas-sistemi tal-ġustizzja fl-Istati Membri kollha. Din id-data hija essenzjali biex tappoġġa r-riformi fis-sistemi ġudizzjarji nazzjonali.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

Ħlief għal-liġi tal-familja, meta l-Kunsill jaġixxi unanimament u l-Parlament jiġi biss ikkonsultat, il-proċedura leġiżlattiva ordinarja hija applikata għall-kooperazzjoni ġudizzjarja fi kwistjonijiet ċivili. Il-Parlament Ewropew żvolġa rwol attiv fid-definizzjoni tal-kontenut tal-istrumenti leġiżlattivi msemmija hawn fuq. Fl-imgħoddi, il-Parlament innota li hemm bżonn ta' kultura ġudizzjarja Ewropea ġenwina sabiex iċ-ċittadini jingħataw il-benefiċċji kollha tad-drittijiet tagħhom skont it-trattati. Wieħed mill-aktar aspetti importanti f'dan ir-rigward huwa t-taħriġ, b'mod partikolari fil-qasam ġuridiku. F'Ġunju 2013, il-Parlament adotta riżoluzzjoni dwar "It-titjib tal-aċċess għall-ġustizzja: l-għajnuna legali f'tilwim ċivili u kummerċjali transkonfinali"[5].

Fil-qasam tal-ġurisdizzjoni, fl-2013 il-Parlament kien ta l-kunsens tiegħu għal-liġi applikabbli u r-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet fi kwistjonijiet ta' reġimi ta' proprjetà ta' koppji internazzjonali, li tkopri kemm ir-reġimi ta' proprjetà matrimonjali kif ukoll l-effetti patrimonjali ta' sħubijiet reġistrati, iżda ż-żewġ atti kienu baqgħu bblukkati għal snin sħaħ fil-Kunsill. Tlieta u għoxrin Stat Membru għaldaqstant qablu dwar il-kooperazzjoni msaħħa (l-Artikolu 20 tat-TUE) sabiex isir progress fuq l-abbozz ta' leġiżlazzjoni. Fil-bidu tal-2016, il-Kummissjoni fasslet proposti ġodda għal atti li s-sustanza tagħhom kienet ibbażata fuq il-votazzjoni tal-Parlament u l-kompromessi miksuba preċedentement. Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2016/1103 li jimplimenta kooperazzjoni msaħħa fil-qasam tal-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli u r-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni ta' deċiżjonijiet f'materji ta' reġimi ta' proprjetà matrimonjali ġie finalment adottat fl-24 ta' Ġunju 2016.

Rigward il-proċeduri tal-qorti ċivili fl-Unjoni Ewropea, f'Lulju 2017 il-Parlament talab lill-Kummissjoni, skont l-Artikolu 225 tat-TFUE, biex sat-30 ta' Ġunju 2018, tressaq proposta għal att leġiżlattiv abbażi tal-Artikolu 81(2) tat-TFUE, dwar standards minimi komuni ta' proċedura ċivili[6]. It-test tad-direttiva proposta tal-UE anness mar-riżoluzzjoni tal-Parlament ifittex li japprossima s-sistemi ta' proċedura ċivili sabiex jiġi żgurat ir-rispett sħiħ għad-dritt għal proċess ġust kif rikonoxxut fl-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE u fl-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (4.1.2.) billi jistabbilixxi standards minimi li jikkonċernaw il-bidu, it-twettiq u l-konklużjoni ta' proċedimenti ċivili quddiem il-qrati jew it-tribunali tal-Istati Membri.

Il-kariga ta' Medjatur tal-Parlament Ewropew għall-Ħtif Internazzjonali ta' Minuri mill-Ġenituri nħolqot fl-1987 sabiex tgħin lill-ulied minuri minn żwiġijiet/relazzjonijiet binazzjonali li jisfaw vittmi ta' ħtif ta' minuri mill-ġenituri. Din il-kariga, li dejjem kienet okkupata minn MPE attwali, f'April 2018 isimha ġie mibdul għal "Koordinatur tal-

[5]ĠU C 65, 19.2.2016, p 12.
[6]Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-4 ta' Lulju 2017 li tinkludi rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni dwar standards minimi komuni ta' proċedura ċivili fl-Unjoni Ewropea (ĠU C 334, 19.9.2018, p. 39).

Parlament Ewropew dwar id-Drittijiet tat-Tfal" taħt Elisabeth Morin-Chartier, biex tiġi riflessa l-evoluzzjoni tal-mandat mogħti lill-pożizzjoni biex ikopri d-drittijiet tat-tfal.

Ewa Kopacz ħadet il-pożizzjoni ta' Koordinatriċi tal-Parlament Ewropew dwar id-Drittijiet tat-Tfal f'Lulju 2019. Il-predeċessuri tagħha fil-kariga kienu Anna Maria Corazza Bildt (2019), Elisabeth Morin-Chartier (2017-2019), Mairead McGuinness (2014-2017), Roberta Angelilli (2009-2014), Evelyne Gebhardt (2004-2009), Mary Banotti (1995-2004) u Marie-Claude Vayssade (1987-1994).

Udo Bux
02/2020